

Idékatalog til opfølgning på referencearkitektur for stedbestemt information

Dette notat samler op på forskellige forslag til initiativer, der kan tages for at følge op på referencearkitektur for stedbestemt information.

Projektgruppen anbefaler, at følgende opfølgningsinitiativer overvejes

- Pilotprojekt / prototype.
KL, KMS og FOT samt andre relevante parter etablerer et projekt der skal afprøve referencearkitekturen på et afgrænset område. Det er afgørende at det/de udvalgte projekt(er) er egnede som ramme om en dialog om arkitekturen, herunder dialog med såvel de anvendende myndigheder og leverandørerne. Projektet tager udgangspunkt i FOT og kan enten fungere indenfor et afgrænset geografisk område eller indenfor en afgrænset gruppe af geoobjekttyper. Projektet skal afprøve referencearkitekturens anvisninger og vise den forretningsmæssige værdi. Samtidig skal projektet forbedre en fuld udrulning i FOT samt give input til en eventuel revision af referencearkitekturen på baggrund af de indhøstede erfaringer. Projektet bør gennemføres hurtigst muligt og helst afsluttes inden sommerferien 2010. Hvis pilotprojektet kun giver anledning til mindre justeringer til referencearkitekturen anbefales det, at der samtidig gennemføres en revision af denne inden sommerferien. Eksempler på kandidater til pilotprojekter
 - Planområdet
Sammenhæng mellem lokalplaner og matrikler, med fokus på vedligehold af matrikulære ændringer. Fokus på sammenhæng mellem PlansystemDK og Matriklen. Dette er det administrativt mest interessant i forhold til kommunerne.
 - FOT/DAI
Fx udvalgte landsdækkende temaer, fx kirkebygninger og kirkebyggelinjer. Fokus på at skabe sammenhæng mellem FOT og DAI. Det er interessant i forhold til principperne mellem to eksisterende systemer og skabe grundlag for værdien af en tættere sammenhæng mellem de to systemer (synliggøre og skabe forudsætninger for at forbedre kvaliteten af information).
 - Overfladevand
Vandløbstema. Fokus på at skabe relationer mellem lokale fagsystemer fra de to leverandører på markedet NIRAS og OBICON og et centralt geoobjektrepository. (FOT). Det er interessant i forhold til dialog med de mindre leverandører.
 - Veje
I forbindelse med Vejdirektoratet projekt om Digitalt Vejnet kan en tættere kobling mellem

FOT og de vejadministrative systemer der anvendes i kommunerne gensidigt kunne berige de to data sæt.

- Ejerskab til referencearkitekturen
OIO-udvalget for stedbestemmende referencedata overtager ansvaret for referencearkitekturen og denne forankres i KMS. OIO-udvalget får ansvar for fremtidige revisioner og evalueringer.
- Kommunikation
Der bør udarbejdes en kommunikationsplan, der definerer målgrupper, kanaler, produkter og tidsrammer. Skal bl.a. sikre at budskaber sendes til aktører udenfor geoverdenen. Referencearkitekturen kommunikerer fra starten af 2010, så snart den endelige version foreligger i endeligt elektronisk format bredt via de kanaler som SfG og særligt KMS, KL, ITST, FOTdanmark og DMP anvender – herunder også publicering via Computerworld og Dansk IT. Referencearkitekturen skal søges formidlet via konferencer og lignende. Det er allerede aftalt, at den indgår i programmet for ITST's årlige it-arkitekturkonference i den 14.-15. april 2010. Tilsvarende kan der være behov for oplæg om anvendelse i forskellige sektorer, fx sundhed, velfærd og kultur på konferencer eller artikler i fagblade indenfor disse områder. Man kan også tænke sig en engelsksproget artikel til publicering og kommunikation i EU regi og internationalt, der kan spille referencearkitekturen på banen i forhold til INSPIRE implementering. Dette vil også kunne fungere som generel reklame for det danske digitaliseringsarbejde. OIO-udvalget kan fx få til opgave at udarbejde en kommunikationsplan for formidling af referencearkitekturen. Denne plan bør sikre en bred formidling, som rækker ud over det traditionelle geodatamiljø.
- Overblik over implementeringsmuligheder
Der bør udarbejdes et notat, der identificerer de vigtigste statslige regionale og kommunale systemer og registre som kommer i spil i forhold til referencearkitekturen. Det er vigtigt at få tænkt arkitekturen ind i "alle" igangværende analyser og især pilotprojekter, som de enkelte sektorer har. F.eks. indenfor det Digitale byggeri, og i forhold til implementering af INSPIRE loven.
- Infrastruktur
Realisering af referencearkitekturens vision fordrer, at der etableres en åben, fælles infrastruktur, som kan understøtte implementering af referencearkitekturens tjenester, de tværgående processer og dataudvekslingen inklusive hændelser. SfG bør undersøge mulighederne for af få afklaret behovet for en fælles tværoffentlig plan for etablering af den nødvendige infrastruktur. KMS og ITST har naturlige roller på dette område og bør sikre en tæt koordinering af planlægningen. De vigtigste infrastrukturelle elementer, som følger direkte af referencearkitekturen omfatter
 - Metadatakatalog
Som led i implementeringen af INSPIRE opbygges der allerede nu et metadatakatalog. Det bør sikres, at dette og referencearkitekturen går hånd i hånd. Desuden bør det sikres, at der tilsvarende er konsistens med andre relaterede metadatakataloger.
 - En hændelsesfordeler.
Der findes ikke i dag en åben offentlig hændelsesfordeler. Det bør undersøges, om der er grundlag for en generel hændelsesfordeler, eller en der er afgrænset til geo-området.

- Geoobjektkatalog

Det bør ligeledes undersøges om der er grundlag for etablering af et geoobjektkatalog.

- Generel referencearkitektur

Der er blevet efterlyst en generel referencearkitektur, som håndterer de mest generelle begreber, tjenester, processer og tekniske infrastrukturer og services. Som eksempler kan nævnes hændelser, metadataregister, objektreferencer, brugerstyring mv. Referencearkitekturen for stedbestemt information arbejder fx med specialisering af objekter og hændelser. For at sikre konsistens med andre fremtidige referencearkitekturer fx på et sektor område som veje eller byggeri, vil det formålstjenligt, at der er en fælles overordnet referencearkitektur. Dvs. en referencearkitektur for SOA (herunder konkretisering af SOA-pjecens 11 principper), nogle fælles mekanismer omkring hændelsesfordeling og abonnement, brugerstyring (tokens, claims etc.) m.m. Denne referencearkitektur bør også overtage Sag og Dokumentets bitemporale egenskaber, således at disse ikke gentages i forskellige varianter i alle mulige kommende referencearkitekturer. ITST bør undersøge mulighederne for at udarbejde en sådan tværoffentlig, overordnet referencearkitektur. ITST bør samtidig etablere en fælles ramme for udarbejdelse af referencearkitekturer, herunder overordnede retningslinjer for metode, proces og inddragelse. Sidstnævnte bør ske som en naturlig del af OIO-komiteéns arbejde.

- Standardisering af de fire tjenester og deres snitflader

I stil med S-D standardisering af dokument, arkiv, organisation etc. bør det overvejes, om der ikke skal laves en standardisering af vore fire tjenester, således at disse blot skal "monteres" på de forskellige systemer fremover. Dette vil have stor effekt, bl.a. fordi man som anvender kun skal forholde sig til en interfacebeskrivelse med genkendelige operationer. Man slipper for at skulle forholde sig til hver enkelt systems forskellige måde at udstille informationer på. Fra leverandørside er der efterlyst, at referencearkitekturen følges op med udarbejdelse af snitflader på teknisk niveau. Dvs. at der skal udarbejdes tekniske specifikationer på formater, transport mv. af snitfladerne til de tjenester, som referencearkitekturen har defineret på forretningsniveau. Da der er en vis forskellighed i modenheden i de internationale standarder på geodataområdet og det generelle danske arbejde med datastandardisering, vil dette arbejde ikke mindst skulle afklare den konkrete anvendelse af åbne standarder, herunder hvordan man håndterer eventuelt konfliktende standarder og hensyn.

- Implementering i strategiske projekter

SfG bør indlede en dialog om at tage referencearkitekturen anvendelser i brug med myndigheder, der har ansvar for centrale registre som f.eks. BBR og strategiske udviklingsprojekter som f.eks. vedrører digital byggesagsbehandling eller vejsektoren.